

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/4993-2
Saksbehandler Hogne Rydningen

Utvalg	Møtedato
Ungdomsrådet 2024 - 2025	15.09.2025
Kommunestyret 2023 - 2027	25.09.2025
Formannskapet 2023 - 2027	18.09.2025
Oppvekst- og utdanningsutvalget 2023 - 2027	16.09.2025

Samarbeidsavtale Hommedal skolegård

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Kommunestyret vurderer saken på nytt i forbindelse med at budsjett og økonomiplan 2026-29 skal vedtas i desember 2025.

Vedlegg

Brev - Formalisering av samarbeid Hommedal skolegård og Grimstad kommune
Evaluering 2025 - foresatte - Grimstad
Evaluering 2025 - skolene - Grimstad
Hvorfor er Hommedal skolegård viktig for barn og unge i Grimstad
Prosjektplan Hommedal 21.5.2019

Kommuneplanen

I kommuneplanens samfunnsdel er følgende satsingsområder særlig aktuelle:

Kompetansebyen

- Grimstad skal ha barn og unge som mestrer livet
- I Grimstad skal alle elever gjennomføre videregående skole

I kommunens plan for forebyggende arbeid - særlig rettet mot risikoutsatte barn og unge:

Overordnede mål og strategier

- Alle barn og unge mestrer livet
Vi skal tilrettelegge for helsefremmende møteplasser og aktiviteter
- Alle barn har et trygt og godt barnehage- og skolemiljø
- Alle barn gjennomfører skolegangen

Sammendrag

Grimstad kommune har mottatt en henvendelse fra stiftelsen Hommedal skolegård hvor det bes om en prosess for å inngå en formell samarbeidsavtale mellom Grimstad kommune og stiftelsen.

En slik avtale vil kunne:

- Regulere innhold, ansvar og forventninger i samarbeidet
- Sikre en bærekraftig finansiering av tilbudet, herunder en hensiktsmessig modell for prisjustering.
- Avklare rammer for rapportering og oppfølging
- Gi kommunen forutsigbarhet i sin bruk av tilbudet
- Styrke det langsiktige arbeidet med å ivareta elever med særskilte behov

For å sikre forutsigbarhet for både elever, foresatte og ansatte, ber stiftelsen om å formalisere samarbeidet mellom Grimstad kommune og Hommedal skolegård.

Fakta

I 2019 ble det enstemmig vedtatt i kommunestyret at Hommedal skolegård skulle opprettes som alternativ opplæringsarena i Grimstad kommune med målsetting om å forebygge frafall fra skolen. Tilbudet ble opprettet etter et grundig forarbeid og etter modell fra Abildsø skolegård i Oslo. Høsten 2020 ble de første elevene tatt imot og Hommedal skolegård har siden da vært et viktig bidrag til den ordinære grunnskolen i Grimstad.

Tilbudet har vært godt mottatt – både av elever, foresatte, skolene som henviser, PPT-tjenesten og politisk ledelse i kommunen. Gjennom arbeidet har Hommedal vært en konkret og viktig del av Grimstad kommunes arbeid med å forebygge frafall og bidra til mestring og læring for alle elever i Grimstadskolen.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Hommedal skolegård driftes av en stiftelse, og det tilkommer ingen kostnader for Grimstad kommune på vedlikehold og drift av bygninger. Frivillige bidrar også inn i driften. I løpet av de siste årene har stiftelsen etablert: eplehage, kjøpt inn eplepresse og i samarbeid med Dahlske videregående skole bygd egen driftsbygning til dette formålet. Det er også investert i et miljøvennlig varmeanlegg.

Hommedal har en solid og langsiktig samarbeidspartner, Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør, som støtter arbeidet som gjøres på skolegården. Deres gavestøtte forutsetter politisk vilje til å opprettholde en sunn drift av skolegården. Prisene for tjenester har ikke vært regulert, til tross for økte kostnader, de siste årene. Stiftelsen understreker at slik kan det ikke fortsette. Tilbudet på Hommedal holdes i dag i gang med betydelig innsats og dugnad. Dette er ikke bærekraftig over tid.

Kommunestyret vedtok 19.12.2024 for perioden 2025-2028 å opprettholde tilbudet ved Hommedal skolegård ved å bevilge ressurser.

Kostnadene er med dagens avtale mellom kommunen og stiftelsen firedelt:

- 1) Kommunen gir 900 000 kr i tilskudd pr. kalenderår
- 2) Kommunen gir 50 000 kr i tilskudd årlig som skal dekke undervisningsmaterieil
- 3) Kommunen lønner 1 årsverk pedagog, fordelt på to halve stillinger, som ivaretar den faglige opplæringen. Kostnad i 2024 var 863 000 kr.
- 4) Skolene betaler 32 000 kr pr. elev

Hommedal skolegård har i årene siden oppstart i 2019 hatt 36 plasser hvert skoleår. Alle plassene har vært benyttet siden den gang. I 2024 utgjorde dette samlet sett en kostnad på 1 152 000 kr.

De totale kostnadene i 2024 for Grimstad kommune ble da 2 965 000 kr. Pris per elev ble da 82 361 kr. Færre elever vil føre til høyere kostnad per elev og motsatt. Dette siden de tre første punktene i avtalen er faste uavhengig av elevtall.

I et lengre perspektiv kan Hommedal skolegård bidra til å forebygge frafall fra skole og arbeidsliv. Hver person på uføretrygd koster samfunnet mellom kr 17 og 20 mill. kroner i løpet av et arbeidsliv (Ifølge NRK og Vista analyse 08.02.24). For kommunen kan skolegårdsprosjektet bety lavere utgifter på kort sikt og høyere inntekter på lang sikt. Se vedlegget; Hvorfor er Hommedal skolegård viktig for barn og unge i Grimstad?

Vurderinger:

Tilbudet på Hommedal skolegård er forankret i kommuneplanens samfunnsdel, og kommunens plan for forebyggende arbeid særlig rettet mot risikoutsatte barn og unge. Hommedal skolegård bidrar til å nå disse målene.

Hommedal skolegård vurderes til å være et godt tilbud for elever som har behov for noe spesielt. Det foreligger oppdaterte evalueringer fra foresatte og ansatte på skolene. Se vedleggene; Evaluering foresatte og Evaluering skolene. Se også vedlegget; Hvorfor er Hommedal skolegård viktig for barn og unge i Grimstad? Her er to andre lenker fra forskning som omhandler alternative læringsarenaer og Hommedal skolegård.

[NORCE vitenarkiv: Kunnskapsgrunnlag om alternative læringsarenaer](#)

[NORCE vitenarkiv: Hommedal skolegård: Prosjektperiode 2020-2022: "En annerledes dag"](#)

Hommedal skolegård har vært og er et viktig tilbud for noen elever som har behov for noe annet en dag i uka, enn det den ordinære skolen kan tilby. For noen elever er Hommedal skolegård det eneste skoletilbudet de klarer å benytte seg av i perioder. En del elever forteller at dagen på Hommedal er det som gjør at de kommer seg på skolen de andre dagene i uka også. Noen få elever har blitt innvilget opphold over flere skoleår, og noen få har også hatt mer enn en dag i uka. Dette er eksempler på at Hommedal skolegård har vært og er et særdeles viktig tilbud for noen elever.

Tilbudet framstår gunstig økonomisk for kommunen med tanke på et alternativ der kommunen må dekke alle kostnader selv. I økonomiplanen som er vedtatt 19.12.24 ligger det inne bevilgning til støtte for videre drift av Hommedal skolegård i perioden 2025-2028.

Kommunen har i tidligere saker vurdert alternativer til å benytte Hommedal skolegård. Et alternativ er at kommunen oppretter et alternativ i egen regi, eller benytter seg av allerede eksisterende alternativer. Alternativer har tidligere blitt belyst og vurdert i prosjektplan for alternativ opplæringsarena. Se vedlegget; Prosjektplan side 5-7. Et alternativ i egen regi vil trolig påføre kommunen større kostnader enn dagens tilbud ved Hommedal skolegård.

I forbindelse med kommunedirektørens tidligere budsjettforslag er det også vurdert om Grimstad kommune ikke skal benytte seg av alternativ opplæringsarena. Dette vil på kort sikt kunne gi kommunen en besparelse tilsvarende årlige kostnader ved å benytte tilbudet ved Hommedal

skolegård. Mest sannsynlig vil man ikke få denne besparelsen fullt ut, da elevene trolig vil ha behov for noe spesielt på sin nærscole som vil utløse kostnader.

For å sikre forutsigbarhet for både elever, foresatte og ansatte, ønsker stiftelsen å formalisere samarbeidet mellom Grimstad kommune og Hommedal skolegård i en forpliktende samarbeidsavtale. Dette vil gi økt forutsigbarhet for Hommedal skolegård, mens det for kommunen vil kunne redusere det økonomiske handlingsrommet i økonomiplanperioden.

Den økonomiske situasjonen til kommunen med underskudd i 2024, forventet underskudd i 2025, og med svært store pågående og planlagte investeringer, tilsier at kommunen på nåværende tidspunkt ikke bør gi fra seg økonomisk handlingsrom.

Kommunedirektøren har også store betenkeligheter med å skulle inngå en slik samarbeidsavtale utenom budsjettprosessen der saken kan vurderes helhetlig opp mot kommunens øvrige prioriteringer og kutt.

Alternative løsninger

Kommunedirektøren ser to alternative løsninger i denne konkrete saken:

Alternativ 1 er å avslå ønsket om en forpliktende samarbeidsavtale, da kommunen ikke kan gi fra seg økonomisk handlingsrom i kommunens nåværende økonomiske situasjon.

Alternativ 2 er å vurdere saken på nytt i forbindelse med at budsjett og økonomiplan 2026-29 skal vedtas i desember. Da får kommunestyret en oversikt over den økonomiske situasjonen de kommende fire år, samt muligheten til å vurdere tiltaket opp mot kommunens øvrige prioriteringer og kutt.

Konklusjon

Kommunedirektøren foreslår at kommunestyret vurderer saken på nytt i forbindelse med at budsjett og økonomiplan 2026-29 skal vedtas i desember 2025.